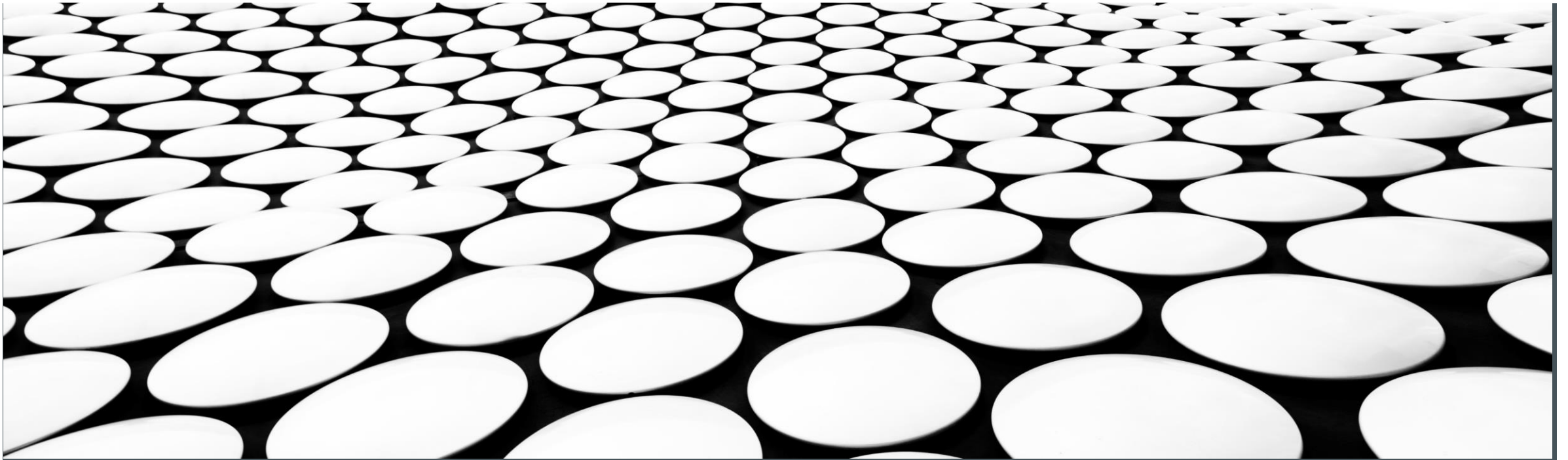

*ÄDEL-REFORMEN 30 ÅR – HUR HAR OMVÅRDNADSDOKUMENTATIONEN UTVECKLATS
ELLER
HAR OMVÅRDNADSDOKUMENTATIONENS FÖRUTSÄTTNINGAR FÖRÄNDRATS*

CARINA KAPRAALI

TYRA E O GRAAF

En snabbresa genom 5 decennier...

FÖRÄNDRINGAR I OMVÅRDNADSDOKUMENTATION UTBILDNING

1972- 1992

Sjuksköterska

- 3 / 5 terminer
- 1 termin praktik för behörighet att söka VUB
- + VUB minst 1 termin

Undersköterska

- Yrkesexamen
- Vårdlinjen 2 år+6 månaders yrkespraktik
- 42 v kurs,
- VIK

Sjukvårdsbiträde

- 10/20 veckors utbildning

2000 ->

Sjuksköterska

- 6 terminer, kandidat i omvårdnad (inkl VUB allmänsjuksköterska)
- VUB olika inriktningar, 7,5-30 hp
- Specialistsjuksköterska med olika inriktningar
- Klinisk adjunkt

Baspersonal/
undersköterska/
personliga assistenter/
omsorgspersonal/
vårdpersonal

- Yrkestitel Undersköterska tilldelas av arbetsgivaren, finns ingen yrkesutbildning för undersköterska sen 1994
- Varje arbetsgivare bestämmer själv vad man vill namnge de som jobbar i olika funktioner.
- Sjukvårdsbiträdesutbildningar finns inte, annat än som uppdragsutbildningar som resp kommun själv beställer.

FÖRÄNDRINGAR I OMVÅRDNADSDOKUMENTATION ARBETSUPPGIFTER

1972- 1992

Sjuksköterska

- Medicinska ronder ansvarade för att förändringar verkställs.
- Injektion, infusion, provtagning inkl artärprover
- Rådgivande för sårläkning

Undersköterska

- Såromläggningar
- Urinkateter sätta, byta och spola
- Förrådsbeställningar
- Sterilt gods
- Dukar och Assisterar vid beh.

Sjukvårdsbiträde

- ”Hel och ren och mätt”
- Rengör sängar, sängbord, rullstolar m.m.

2000 ->

Sjuksköterska

- Medicinska ronder ansvarar för att förändringar verkställs.
- Utför Läkemedel, Injektion, infusion, provtagning, övr. ordinationer
- Ansvarar på sårläkningsbehandling genom delegering
- Ansvarar för Insulinbehandlingen genom delegering
- Ansvarar förebyggande av att förhindra trycksår och undernäring
- Ansvarar för Urinkateterbehandling

Baspersonal/ undersköterska/ personliga assistenter/ omsorgspersonal / vårdpersonal

- Såromläggningar på delegation
- Insulinbehandling på delegation, Läkemedelsöverlämnande på delegation
- Utför planerade förebyggande ordinationer gällande trycksår och undernäring
- Tömmer urinkateterpåsar. På delegation spolar urinkateter
- ”Hel och ren och mätt” via SoL/ LSS = omsorg

FÖRÄNDRINGAR I OMVÅRDNADSDOKUMENTATION 2000 TALET

DOKUMENTATION

1972- 1992

Sjuksköterska

- Kardex med "ryttare"
- Dokumenterar i fri text
- Listor för mätresultat
- Blanketter för utförda behandlingar m.m.

Undersköterska

- Kortsystem på platta som också användes som "ryttare"
- Listor

Sjukvårdsbiträde

- Korta anteckningar på A5-block hos patienten

2000 --->

Sjuksköterska

- Digital omvårdnadsjournal
- VIPS
- ICF
- KVÅ

- INCP →

Baspersonal/
undersköterska/
personliga
assistenter/
omsorgspersonal
/ vårdpersonal

- Digitala signaturer ibland kompletterade med utrednings- och behandlingsresultat som utförs på uppdrag av legitimerad

REFLEKTION

- Sjuksköterskan har specialistutbildning i omvårdnad
- Baspersonal har ingen definierad utbildning nationellt (Undersköterska kommer enligt förslag att bli en skyddad yrkestitel)
- Patienterna är ofta äldre, har flera kroniska sjukdomar och är sköra
- Sjuksköterskan är inte i antal så många som behövs för att leda arbetet med de sköra äldre, dessutom saknas välutbildad personal till att biträda legitimerade (se pandemi utredningen IVO)
- Avvikelser har ökat
- Finns inte ” hugget i sten ” vem som har ansvar i det konkreta praktiska arbetet – för t ex baspersonal gentemot sin enhetschef resp legitimerade

ALLTSÅ.....

- Stora skillnader i teoretisk kompetens och utbildning hos "baspersonalen" som jobbar i verksamheterna med äldre idag. De äldre är sköra, har många kroniska sjukdomar, avancerade potenta behandlingar som kräver observation och att följa subtila symtom som tecken på förändring / försämring i patientens hälsotillstånd.
- Det blir en svår situation att den välutbildade sjuksköterskan, skall leda och kommunicera avancerade ordinationer till personal som inte har grundläggande hälso- och sjukvårdsutbildning. Vem har ansvar för att ordinationerna ordinerade av sjuksköterska, blir utförda och följs upp vid förändring? Hur påverkar det dokumentationen?
- Har dagens dokumentation skapat en säker omvårdnadssituation för patienten? Från den splittrade (men funktionella) dokumentationen som skedde före Ädelreformen fram till idag med digitala HsL journaler och är det digitalt ända ut till baspersonalen i sin funktion som "hälso-och sjukvårdspersonal" t ex genom utförandet av omvårdnadsordinationer eller finns det i dag andra lappar/ dokument i brist på utbildning och kompetens hos baspersonalen som användsi dokumentationen?

AVSLUTANDE FRÅGA...

- Uppfyller dagens digitala omvårdnadsdokumentation kraven på att rätt information finns tillgänglig för rätt vårdgivare i rätt tid och därmed kan säkerställa en god och säker vård?